

Leidžia Spaudos b-ve
„Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos
adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92
(Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

14

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kainas:

Brazilijoje metams—10\$000

pusei — 6\$000 atskiriems

mėnesiams po 1\$000

Užsienin: metams — 20\$000

pusei metų 12\$000.

Redaguoja

L. Gaigalas.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Gruodžio - Dezebros mėn. 31 d.

NR. 52 (208)

Nuoširdžiausiai sveikiname visus gerb. skaitytojus, bendradarbius bei tkininkus Su 1933 N. METAIS.

Naujus Darbo Metus.

Kiekvienais metais mes sutinkame naujuosius Metus su dideliu džiaugsmu su nauja viltimi, su nauju pasiryžimu stoti į naujus darbo metus.

Trumpai mintimis perbėgam savo praeitį gyvenimą, pamatom jame daug blogo, daug padarytų klaidų, daug nusiųlymų ir skausmų ir laukiame su viltimi, kad Nauji Metai bus geresni, kad jie daugiau mums naudos atneš ir bus laimingesni negu praėjusieji. Bet sutikę Naujus Metus mes ir vėl pamatom, kad jie veiks nieko naujo mums neatneš ir nieko gero mums nedavė, bet tjo taip pat sena vąga.

Ypatingai daug vilties tiems Naujiesiems Metams dedame mes, Brazilijos lietuviai. Kiekvienas iš mūsų giliai jausdamas ekonominio krizės sunkenybes daugiau ar mažiau pergyvendamas sunkų ir vargingą gyvenimą su šviečia viltimi laukia — gal po Naujų Metų bus geriau? Gal pagerės laikai? ir t. t.

Šios mintys nuolat mums galvoje ir mes užbaigdami senuosius metus, laukiame to ką atneš mums naujėji.

Ret ką jie atneš? To žinoma, nei vienas iš mūsų nežino. Gal laimė, gal džiaugsmas, gal geresnį gyvenimą, arba priešingai vargą, skausmą ir nusivylimą. Viena tik mes žinom ką jie mums atneš — tai darbą. Ar mes geriau gyvenim, ar blogiau, vistiek turėsime dirbti, turėsime daug rūpesčių, daug įvairių įvairiausių reikalų.

Darbas yra į gimtas žmogaus instiktas. Kiekvienas žmogus yra gimęs darbu ir veikimui, nežinint koks tas darbas būtų: sunkus ar lengvas, daug vertas, ar niekam tikęs. Mes ir vėl stovim į naujus darbo metus. Dirbsime kovoj dėl būvio, dirbsim dėl kasdieninio duonos kasnio, dirbsim siekdami įvairius tikslus, tam, kad išlaikyti savo gyvybę ir buvimą pasauly.

Kokie tie mūsų darbo vaisiai bus — nežinome. Vienok žinome, kad ne tik nuo pašalinės jėgos aplinkybių jie priklausys, bet ir nuo pačių noro ir darbūumo. Ypatingai nuo pasiųventimo ir noro priklausio visuomeninis darbas, bendras darbas, kurs atneša ne vien asmeninę, bet ir visuominę naudą.

Tokiame visuomeniniame bendrame darbe, mes Brazilijos lietuviai turime plačiausią dirvą. To darbo stovi didžiausi dirvovai ir tik laukia gerų, darbūjų darbininkų. O tokiais gerais ir darbūjais darbininkais esame mes patys. Jei mes patys nesiliimsim to darbo dirbti, tai nieks kitas juo nepasirūpins. Senu papročiu, daugiau mes pagalvokim apie senai daromas mūsų klaidas. Nuodugnai apsvastykim kokio darbo lūmėnės pirmiausiai dirbti ir ko kiais keliais. Venkime praeities klaidų ir nesupratimų, iškokim naujo būdo

KALEDOMS DOVANOS

CASAS

PERNAMBUCANAS

Audiniai, kurie niekuomet nesišeria

KAS NORI

gerai pašokti, prašomi atsilankyti į S-to S-gos „LITHUANIA“ ruošiamą, Naujų Metų sutikimo

VAKARA

Kuris įvyks, š/m. gruodžio m. 31 d. nuo 8 val. vak. iki 4 val. ryto, Lietuvių name, Rua Bandeirantes 92. Bus statoma trumpas, juokingas, saržas ir sportiniai numeriai, toliu šokiai, Loterija iš įvairių sių daiktų, skrajojamas paštas, gėlės, konf. serp. ir t. t.

Pakvietimus prašome pasirūpinti iš auksto pas Sporto S-gos narius.

Sporto S-gos Valdyba.

vieningam darbui, kurs pastumėtu mūsų koloniją į laimingesnę ateltį. Išsiluosokim iš to ankštaus egoizmo ir savanaudiškumo narvo ir nors dalį luoslaiko pašveskim ir kitų mūsų brolių lietuvių naudai.

Dirbkim su meile ir pasiųventimu padėdami vieni kitiems ir neatsilikime nuo kitų. Kitų svetimsalių kolonijos Brazilijoje nors skaičiūmi palyginti, daug mažesnės už lietuvių koloniją, tačiau jos visur ir visuomet parodo daug daugiau aktyvaus darbo negu mes, ir tai tik todėl, kad jos daug daugiau supranta ir vertina vienybę, visuomeninį susipratimą. Mes jų tarpe atrodome dideli apsilėdėliai ir atsilikėliai.

Mums taip pat reikėtų daugiau rūpintis naudingų ir kilnių visuomeninių darbu. Mūsų kolonijoje taip pat jau pradeda reikštis to darbo diegai, tik reikie visiems prie jo prisidėti ir aktingai dalyvauti. Tuomet ir mes galėsime pasiųdžiaugti bendromis jėgomis nudirbtu darbo vaisiais.

Taipgi į naujus darbo metus įžengdami, rūpinkimes netik kasdieniais savo reikalais, bet nors kiek pašveskim ir tiems reikalams kurie jungia mūsų kolonijos bendrus reikalus, bendra darbū. Stengkimes vengti tų klaidų kurias darim praely. Visoki tarpusavio nesupratimai, pyktis, keritas, pavydas ir kitos blogybės daugiau mums žalos daro, negu pašalinės priežastys. Todėl mes būtinai privalom vengti to kas kliū

LIETUVOJE

Lietuvos Banko stovis.

Lietuvos Banko aukso fondas per lapkričio mėn. padidėjo nuo 48 t iki 49 mil. litų. Valiutų fondas, kuris pasku tiniu laiku buvo pakilęs iki 18,75 mil. lit., per paskutinę savaitę dėl įvairių mokėjimų užsieniams vėl sumažėjo iki 16 mil. litų. Banknotų apyvarta siekia 100 mil. litų, diskontas ir paskolos — 91,2 mil. litų. Tokiu būdu banknotų padengimas auksu siekia 49%, o auksu ir valiuta — 65%.

Nauji Lietuvos fabrikai.

Viena užsienio firma, turinti anglių ir danų kapitalus. Klaipėdoje baigia statyti naują aliejaus ir riebalų fabriką. Šiauliuose baigiamas statyti ir greitai pradėti veikti naujas bulvių, miltų, patokos ir gliukozos fabrikas, statomas dviejų Rygos pramoninkų. Kaujų malimo ir kaulinių klijų fabrikas Šiauliuose statyti jau baigtas. Mažesniuose patatytas naujas alaus bravoras, Petrašiūnos — popieriaus, Kaune — stiklo ir trikotažo fabrikas.

Kas nori

Linksmam praleisti Naujus Metus, tas būtina atsilankys į Liet. Dainos — Meno draugijos «Viltis» rengiamą

KONCERTĄ

Kuris įvyks sausio 1 d. 1933 m.

Lietuvių Name (Rua Bandeirantes 92)

Programa labai įdomi; solo, duetai, kvartetai ir mišras choras. Todėl visi eikite į tą koncertą, kur gražių dainų pasiklausysite ir linksmam pašoksitė liet. dūdų orkestrui begriežiant.

PRADŽIA 8 V. V. PABAIGA 4 V. RYTO.

Pakvietimus prašoma pasirūpinti iš anksto. Gaunami: Villa Anastazijos pas mokytoją p. Gaigalą, Mokes lietuvių mokykloje «Liet. Brazilijoje» redakcijoj ir pas draugijos narius.

Valdyba.

Ar neprovokacinė byla?

Vienas muitinės valdininkas iškėlė vietos teisme bylą finansų ministerijai. Mat. šis valdininkas įpralau tarnavo vokiečių muitinėje, tik priglaudus Klaipėdos kraštą prie Lietuvos, jis automatiškai perėjo mūsų muitinių tarnybon. Kadangi Vokietijos valdininkai gauna, palyginti, kiek aukštesnį atlyginimą, tai jis dabar reikalauja sumokėti per tą

MES BE VILNIAUS

NENURIMSIM!

do ir trukdo bendrą darbą, kas kliūdo siekti to kas vestų mus į laimę. Nauji Metai — naujos jėgos; naujas darbas — nauja viltis!

R. Kymantas.

laiką susidariusio skirtumo. Vietos teis mas jo iškeltai bylai davė eiga. Atsa kovu pakviestas finansų ministeris ir liudininku — muitinių departamento direktorius.

Istatymais palaikomas vokiecini mas.

Seimelis neseniai priėmė įstatymą kuriuo numatyta ligi 5000 litų rinklia va už pavardžių keitimą. Veikiančiais įstatymais, anksčiau suvokietintos pavardės nebegalima laisvai atitaisyti. Pa vyzdžiui, Mikoleit, Juozapeit teismo ke liu nepakeitus negalima valdiškai var tojant sakyti Mikolaitis, Juozapaitis. Įstatymas nenumato kuriais atsitikimais taikyti mažesnę kaip 5000 litų rinklia vą. Taigi, čia ir yra vokiška «gudry bė» pavardžių keitimui suvaržyti.

Vilkų piūtis.

— Nuo Visų Šventės prasidėjo vilkų piūtis. Štai, Obonių kaime vilkai paplovė 4 avis ir keletą žąsų, Šlekių km. 5 avis ir Zubiškių km. 7 žąsis. Čia būta trijų vilkų iš karto.

Nedegamos spintos.

Nedegamos spintos daromos iš 4—6 m. m. skardos. Padaroma dvi spin tos: viena didesnė, kita mažesnė. Mažes nė įstatoma į didesnę, o tarpe jų sienų pilama azbesto ir pelenų mišinys. To kios spintos pinigus ir dokumentus ap saugo ne tik nuo vagies, bet ir nuo gaisro.

Tokių spintų jau daug yra paga minta ir Lietuvoje, Siaurųjų Geležinkel Centr. dirbtuvėse. Ir dabar, paskutiniu laiku vėl gautas nemažas jų užsakymas Pažymėtina, kad spintos padirbtos mi nėtose dirbtuvėse yra labai gražios ir stiprios, neblogesnės už užsienio.

Kaip moterys pirko amerikoni namus.

Pereitą pavasarį į Ameriką atva žiavo iš Kauno viena ponis M. Js. Ji nuvyko pas savo tolimą giminaitį p. Vinčą Litv. ir jį įkalbėjo pirkti Kaune namus ir sklypą. Girdi, sklypai ir na mai yra labai atpigę. Reikia tik sku biai nusijusti į Kaną pinigų. Namus p. Vinco Litv. galės nupirkti ponios M. Js. motina. Amerikoną kaunietė ponis įkalbėjo. Jis ponios motinos vardu į Kauną telegrafu nusiuntė 12.000 dolen rių. Baigiantis vasarai amerikonas par važiavo savo namų pažiūrėti. Jie buvo

PASAULYJ

Visur neramu.

Balkanų pusiasaly jaučiamas labai didelis nerimas. Vis dažniau pasireiškia tarp to pusiasalio valstybių įvairių ne susipratimų bei konfliktų. Norint to vi so išvengti bandoma sulipyt iš Balkanų pusiasalio valstybių sąjungą vadinamą Balkanų Jungtines Valstybes, kuriose žymesnę įtaką turėtų Italija.

Kaip matome, visame pasauly eina smarki tyli diplomatinė kova dėl savo valstybės šalies ir valdžios gerovės.

Boikotas prieš žydus Tiuringijoj.

Berlynas. Tiuringijos vyriausybė rengia dekretą, kuriuo bus uždrausta valdininkams pirkti žydų krautuvėse.

Berlynas jau didina stadioną kitai olimpiadai.

Berlynas. Reicho komisija atleti niams sportams nutarė padidinti Gru newaldo stadioną arti Berlyno, kur įvyks 1936 metų olimpiniai žaidimai.

Kur tų lietuvių nėra!

Lenkai džiaugiasi įkūrę savo gim-

nupirkti, tačiau visai ne jo vardu. Be to, dar trūko 1.300 dolenrių, kuriuos po nios motina prašė dar damokėti. Tačiau amerikonas pareikalavo, kad pirkimo pardavimo aktas būtų perrašytas jo vardu. Moterys tą padaryti atsisakė. Amerikonas kreipėsi į prokuratūrą, kad atgautų savo 12.000 dol. Prokuratūros įsakymu abiems moterims pravesta kvo ta. Jos tačiau neprispapazista amerikoną apmokusios. Bylą turės spręsti teismas.

Pavogė arklius ir vežimą.

Vienas Kauno gyventojas važiavo arkliais Ukmergės plentū. Jis sutiko vi sai nusigėrusį pilietį, kuris paprašė jį pavėžyti. Sutiko. Abu nuvažiavo ark liams pašaro pirkti. Girtasis buvo pa liktas pasaugoti arklius, o blaivusis nu ėjo į krautuvę pirkti avižų. Tačiau nei ėjęs iš krautuvės pilietis nerado nei savo prieteliaus, nei arklių su vežimu. Jis, matyt, staiga prasiblaivė ir nuva žiavo. Kriminalinė policija tačiau vagi sučiupo ir pasodino į daboklę. Jis pasi rodė esąs Petras Dočys.

Naujiems Metams.

Ar girdėjote, vyručiai, kad braška lig ratat? Tai ateina, atkeliauja pas mus Nauji Metal! Seni metal prisikrovę vargų vežimus Kinkosi vėjus greituosius žada apleist mus. Per mūsų asarų jūres jie laivais išplauks Ir per nepabaigtus amžius jų nieks nesulauks. Atminimuos praėties lig akmuo nugrims, Nauji Metal laimingesni jų vietą užims. Dulkėta, senąjį sostą įvariausiai nuplaus, Atsivežtas laimės skrinias apie jį sukraus. Kai tiktai anksti išryto saulė užtekės, Nauji metal visiems laimę dalyti prrdės Dalins visiems be skirtumo nieko neapleis, Kurs tiktai naujųjų metų sutikti ateis, Seniems duos sveikatos maišą, pypkę ir taboko; Moterėlėms po skarelę ir po andaroką. Bet meiliausiai nauji metal į jaunimą žiūri Ir jam gražių dovanėlių pilnas skrinias turl. Ten ne pypkės, ne tabokos, nei karti degtinė: Kas tos skrinios uždaryta atspėki jaunime? Te pridėta priliuduota knygų, laikraščių Del vaikinių ir panelių geriausių žaislų. Tad nei vienas susidėję rankas nesėdėkim, Dovanų skrinias atdarant laukim ir budėkim. Kad pavieniams mums prisėina visuomet liūdėti, Tad bendrai visiems į krūvą reikia susidėti. Naujus Metus visi drauge linksmai pasitikim Iš gilaus miego pabudę daugiau nebemikim. Bet visi prie bendro darbo stokime kaip vienas, Aušrai išaušus, saulutė apšvies mūsų dienas!.

Mikas Nevedas.

naziją vokiečių valžioje likusioje Mo zūrijoje. Pasirodo, tos gimnazijos stei gėju yra klebonas Klimas. Lenkų dien raštis deda jo fotografiją ir vadina len kiškumo gynėju.

Naujasis Amerikos prezidentas apie Lietuvą.

Per įvairių linkėjimus Rooseveltui Amsterdame, N. Y. lietuvis adv. Stok na ir savo tautiečių vardu tarė žodį. Rooseveltrs atsakė: „Aš žinau, kad yra nepriklausoma Lietuva kaip suvereninė valstybė, ir kad jos pasiuntinys ir konsulai yra šioj šaly, bet politikoj, tai aš mažai apie lietuvius esu girdėjęs ir šiandien man tenka patirti, kad ir lie tuviai politikoj ima savo dalį, tai labai gerai“. Paskui Rooseveltas pasakė, kad amerikiečiai svetimų kalbų mokytiš va žiuoja į Europą, tuo tarpu kaip ateiviai turi savo prigimtas kalbas ir gali vai kus mokyti savo kalbos. Rooseveltas tik nusistebėjęs, kaip ateiviai nemoko savų vaikų gimtosios kalbos ir paklau sė: „Gerb. delegatai, leiskit jūsų pak-

lausti, aš norėčiau žinot, dėl ko jūs taip darot?“ Į tai delegatai neatsakė. Tai gražus įspėjimas ir mūsų užjūrio bro liams.

Originalus streikas.

Varšuvos savivaldybė jau kelintas mėnuo neįgali apmokėti algų savo val dininkams. Galutiniai iš kantrybės iš vesti žmonės nutarė neišėiti iš įstalgos, kol sulauks pinigų. Lenkų dienrašči ai aprašo, kaip valdininkai ištisas paras nepasitraukdami laukia pinigų. Jie ir valgo ir miega ir vis nesulaukia algų.

Ryšy su tuo Varšuvos burmistras, inž. Slonimski, išleido atšiaukimą į sostinės gyventojus, nurodydamas, kad sunki Varšuvos būtis reikalauja sunkių aukų ir jos kaskart bus sunkesnės. At sišaukime nurodoma toliau, kaip trau kėsi sostinės biudžetas iš 125 milijonų 1929 m. ligi 85 mil. 1933 m. Atitinka mai tenka mažinti ir išlaidos. Visi gy ventojai suvargo, visi mažiau perka, miestas mažiau ir nereguliariai gauna mokesčių, tai koukiu būdu jis gall regu-

Ekspedicija i Amazonos kraštą.

Nuotykių romanas.

(tąsa XXI.)

Pasibiaurėdama židrejo mergaitė su lėndrine strėle rankoj j Meškutį «Aš ne žinau, kas tu esi», pasakė ji. «Gal būt tu esi tas demonas. Tik Rava Okllo gali tai pasakyti. Ar nori su mumis pas ją eiti?»

„Žinoma, aš noriu“, atsakė Mešku tis, uždėjo vienai mergaitėi ant pečių savo kuprinę ir rišulį, paėmė Mis Asto raitę už rankos ir ėsių amazonių lydi mas ėjo iš miško į lauką.

Jis jautės visiškai saugiai.

Šaly «moterų, kurios atskirai gyve na.»

„Čia jūs turite laukti“, pasakė ru svoji mergaitė, kai jie pasiekė pirmas bakūzes prie upokilio, kurį Meškutis matė pro dėbesų tarpą. «Į kaimą gali ma jėiti tik vyrų dienomis». Tais žo dziais ji paliko abu nelaimingus aviatorius, kurie savo eopanėius sąnarius iš tiesė žolėj, saugomi mergaitės palydovių Iš kaimo į juos smalsiai židrejo būrys

A. M.

nuogų žmogysčių. Netrukus jie pamatė grįžtant iš kaimo tą mergaitę su sene, kurią už rankų vedė dvi kitos mergai tės.

Miss Astoraitė ir Meškutis atstiso jo. Atėjusi senė juodu nustebino. Ji galėjo būti šimto metų senumo. Jos veidas atrodė lyg išpausta cetrina, di delė kumpa nosis beveik susisiekė su smakru per burną su išbirusiais danti mis. Ant nešvarių jos rūbų, kurie den gė beveik sausūs kaulus, tysojo arti metro ilgio žili plaukai, o didelės akys žibėjo nežemiška šviesa. Lazda pasirėm dama ji priejo prie judviejų ir kreipėsi į Meškutį. «Ar tu esi utšu skrajojąs žmogus? Ima Sumaka, mano mylima dukte, man sakė mačiusi, kai judu skri doje oru ir paskiau nusileidote į mūsų miško medžius. Ko judu norite?»

«Pasitraukite į šalį», pasakė Meš kutis j smalsiai jį apstojusias mergaites «nes aš kalbėdamas nepakenčiu jokios būtybės greta savęs. Mergaitės išsigan dusios atsitraukė. — «Rova Okllo», kreipės jis į senę. «toli yra išgarsėjęs tavo vardas ir darbai, tačiau tau neprieina mos tavo miškų paslaptys. Mudu žino me gerai, jog senai senai, kai dar ne-

buvo didelių kaimų su mūriniais namais prie jūrų, saulės dukte skrido į šėnius nuo savo priešininko ugninių gyvačių, tačiau niekas nežinojo, kur ji nuskrido Taigi mudu turėjom jos ieškoti».

Senė tiriamai pažvelgė į jį ir pa purtė galvą. «Jei mano mylimiausioji dukte, Ima Sumaka, sako, kad tu oru čia atėjai, tai aš tikiu, kaip ir pati tai būčiau mačiusi. Todėl aš tikėsiu tavo kalbai, kad tu esi utšu, skrajojąs žmo gus, nors utšu, yra Vanakuarės kal nuose suakmenėjęs. Bet kodėl tu slepi savo veidą ir neįioji rūbus nekenčiamų baltųjų, kurie eina į mūsų miškus čiulpi ti pieno iš medžių?»

«Aš pradžioj tau sakiau, kad jos ieškojau ten, kur miškai baigiasi lau kais ir kur Amazona aprėžia pasaulį, ir ten neradau. Tada aš apsilvilkau baltų jų rūbus ir ėjau jos ieškoti tarpe baltų jų, tačiau ir ten jos neradau».

Senė nenukreipė nuo judviejų sa vo žibančių akių. Paskiau ji pamojo prie savęs dvi mergaites, įsakė ją paso dinti ant medžio kamieno ir tęsė toliau: «Aš noriu tau tikėti, nors man šiek tiek žinoma, kad baltieji turi tokių jėgų, ku rios mums nežinomos. Gal būt, tu ma nai, jog mes nieko nematėm! O, daug jų pateko į mūsų rankas, ir niekas iš ju nebegrižo į savo kraštą: visi turė o savo širdis aukoti ant Virahuasis Viratumpa akmenų».

«Viratumpa, Viratumpa!» snibždė jo būrys merginų, apspitęs Meškutį. Jis suprato, jog reikia imtis kokios nors

priemonės, kuri parodytų jo jėgą. Ne veltui jis merginoms liepė pasišalinti ir vis rankas užpakaly laikė. Dabar jis nepastebimai padegė dvi rakietas ir su šuko: „Viratumpa, jūs kvailės, Zuopi yra saulės dvasia, kuriai jūs turite au koti!“ Netrukus dar išmetė dvi klbir kėčiojamas rakietas į orą, o trečią pa lengva degančią laikydamas rankose atsistojo prieš senę. Ši buvo baisiai persigandusi ir pakorusi palūpi židrejo į Meškutį. Net jos šimtas metų atrodė to nepriaugęs. „Aš to nežinau, ką tu Zuopi vadini“, snibždėjo ji nuvargusiu balsu ir norėjo susigrįbtii. „Aš tavęs nepažistu. Aš nežinau, ko tu čia atėjai ir ko nori. Todėl aš turiu yukumama ną ir kitų paklausti. Tuo tarpu aš ju dviem palieku vyrų namą, nes judu bū dami vyrai negalite į kaimą eiti“.

Tais žodžiais ji apsisuko ir dalies merginų lydimas nuėjo į kaimą. Pasibaisėdama ir nulenka galva Ima Sumaka vedė Meškutį ir miss Asto raitę į bakūžę, kuri atskirai nuo kitų styrojo kaimo krašte. Tai buvo daug didesnis už visus kitus namas iš bam buzo nupintas namukas, kurio stogas dengtas palmių lapais.

Namuko vidus buvo tuščias, tik asla išklota duonmedžio lapų pintiniais. o tarpe dviejų stogo ramsčių rlogojo keli pajuodę akmens, primindami, jog čia yra ugniatvietė. — Kodel jūs iš bakūžę vadinatė vyrų namu?“ paklausė Meškutis. Tačiau Ima Sumaka tylėjo.

liais mokėti algas? Yra blogai ir geriau jau nebus.

Atidengė turtingas aukso kasyklas.

Tokio. 27. Japonijos aukso ieškotojai Yeso saloje užtiko labai turtingas aukso kasyklas, iš kurių mineralogų — techniškų apskaičiavimų galima būtų gauti aukso 5 milijardus yenu vertės. Ši žinia visoje šalyje sutikta nepaprastai džiaugsmingai.

Taip pat pranešama, kad Iwate provincijos srityse užtiktos kitos kasyklos, kuriose galima būtų gauti aukso apie 3 milijard. yenu.

Hitlerininkų partija braiža.

Kaip jau žinoma iš paskutinių Vokietijos politinio gyvenimo įvykių, stipriausi ir savo nariais skaitlingiausi Vokietijoje buvo hitlerininkų partija. Hitlerininkai po priešpaskutinių rinkimų jautėsi tiek tvirti, kad net svajavo apie paėmimą šalies valdžios vairojo savo rankas, jei ne per rinkimus, tai bent jėga.

Toks staigus jų jėgų didėjimas buvo privertęs ne juokais susirūpinti ir kitas ypač kaimynines valstybes. Galutinai įsigalėjimas hitlerininkų Vokietijoje darė gan rimtą pavojų pasaulinei taikai, mat, jų balsai ir tikslai atstatai prieškarinę Vokietijos su savo tui laikų sienomis.

Tačiau Vokietijos hitlerininkų sąjona, matyti, nebuvo lėta realizuotis. Kinkimuose negavę apsoluotos daugumos, prie to gi sutikę smarkų pasipriešinimą iš valdžios pusės pamažėl pradėjo nuiešti rankas. Paskutiniuose rinkimuose dar mažiau sudarę balsų, visai neteko vilties likti Vokietijos valdovais.

Pagaliau, matant, kad Vokietijos visuomenė vis mažiau pritaria jų kariniams šukiams, ir pačios partijos pamatai pradėjo braskėti, nes vienas kitas lyderių jau pasitraukė. Nekurie laikraščiai, nors neoficialiai bet pažymi, kad ir Hitleris manąs pasitraukti.

Gripo epidemija laive.

Londonas. Pranešama iš Glasgovo, kad tarp anglų laivo „Cameronia“ keleivių paplito sunki gripo epidemija. Virė 400 šimtų keleivių smarkiai serga gripu. Epidemija nepaprastu greitumu plėsiasi. Laivo daktaras turi kasdieną apžiūrėti apie 500 ligonių.

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Simtmetinių proga.

Šiais metais visa lietuvių tauta iškilmingai švėčia dar vienas labai svarbus įvykis šimtmetines sukaktuves, su kuriomis labai aukštai yra susijęs mūsų tautos ir valstybės gyvenimas. Šių metų pradžioje sukako lygias šimtas metų, kaip išvydo šį pasaulį pirmas lietuviškas periodinis leidinys — pirmasis lietuvių laikraštis. Pirmasai lietuvių laikraštis „Nustadivimai apie Evangelijos Prasiplatinimą tarp Žydų ir Pagonų“ redaguojamas ir leidžiamas evangeliko — maldininko Fridriko Kelkio išėjo Tilžėje 1832 metais sausio mėn. Vėliau jis ėjo Karaliaučuje ir ėjo iki 1915 m. Jis buvo leidžiamas gotiškomis raidėmis, ir kaip maldininko leidinys, daugiausiai buvo skiriamas evangelijos aiškinais reikalui, vienoms svarbiausiomis faktas, kuo mes ir turime džiaugtis, kad tai buvo pirmasis lietuviškas laikraštis.

Jei sekti spaudos vystymosi istoriją, tai aiškiai pamatysime, kad ir kitų tautų, bei valstybių pirmieji laikraščiai ne daug kuo skyrėsi nuo čia minimo mūsų laikraščio. Bendrai laikraščiams pirmiausia pradžią padarė kokią nors svarbesni miestų įvykiai. Tų dalykų aprašymas, bei įvairios reklamos ir sudarė pirmųjų laikraščių turinį. Pirmieji spaudos leidiniai, išradus spaudą, tiesa pasirodė daug ankėčiau, bet periodinių leidinių — laikraščių pasirodymas figuruoja jau daug vėlesniuose istorijos lapuose.

Kituose daug kultūringesniuose kraštuose ir periodinės spaudos pasirodymas daug ankėtesnis negu mūsų lietuvių. Taip pavyzdžiui tokie leidiniai Vokietijoje pasirodė dar 1609 metais, kitur kiek vėliau. Mūsų tautos atsilikimas toje srityje yra visad patėsinamas tuomi, kad tais laikais lietuvius, pradžioje kaip statabeldžius tautą persekiojo priešininkai, vėliau atsidūrusi kitų vergijoj, neturėjo galimybės viešai pasirodyti su spausdintu žodžiu, kuris turėjo ir šiandien turi tiek daug įtakos ir reikšmės žmonijos gyvenime. Kaip matome ir pirmieji lietuvių periodinės spaudos leidiniai kaip prieš šimtą metų, taip ir vėliau pasirodo užsieniuose. Prie to gi rusų valdžios spaudos uždraudimas sudavė milžinišką smugį mūsų spaudos vystymuisi.

Žiūrint į visą tai, mes matome, kad mūsų daug atsilikta. Tačiau neturim jokio pagrindo nusiminti. Nuo ne-

priklausomybės paskelbimo dienos, 14 metų laikotarpyje mūsų spauda milžiniškais žingsniais pažengė į priekį, kaip nepriklausomoje Lietuvoje taip ir kituose kraštuose, kur tik yra lietuvių. Jei nuo 1832 metų iki spaudos leidimo 1904 metų turėjome iš viso tik virš šimto periodinių leidinių, tai šiais laikais šis skaičius paško keleriopai.

Mūsų spaudos šios sukaktuvės turi būti šviesia ir žydiausia viršimais.

Lietuvių spaudos atsiradimas, vėliau augimas, buvo kartu ir lietuvių kultūrinio bei politinio gyvenimo atgimimas, ir jo pagreitėjimas. Patekus mūsų valstybei į švėtinąją globa, daugma senovės bajorijos švėsuomenės pasida vė švėtimai įtakai, išatūtoje, taip akant nuėjo kitiems tarnauti. Lietuvių spauda buvo pašaukta stabdyti šį žalingą išatūtojo procesą, žadinti iš miego mūsų tautinę sąmonę ir skatinti prie savarankiškumo veriant savo lietuvišką kultūrą, vėliau atstatant nepriklausomą Lietuvą. Pakeltos dėl spaudos laisvės kovos, sužadino lietuviuose tautinį susipratimą, nacionalizmą. Stiprino ir dabar stiprina mūsų jėgas kovoje dėl mūsų tautos egzistacijos.

Bendrai tarant tik mūsų spaudos dėka mes išlaikėme savo tautinę sąmonę, tik spaudos dėka mes atgavome ir nežiūrint didžiausių kliūčių sugebėjome išlaikyti savo nepriklausomybę. Ne veltui yra sakoma, kad spauda yra šep tintojuo pasaulio stebuklu.

Nemažesnę reikšmę spauda turi ir šiandiename mūsų gyvenime, ypač čia išsivijoje, kur išatūtoji sąlygos labai ir labai palankios. Tik per spaudą čia mes turime galimybės išsilaikyti, šiose gyvenimo klaidumnyuose, savo tautinę sąmonę, tik per spaudą galime turėti ryšį su mūsų tėvyne iš kurios likimas mus išvyjo. Tik per spaudą mes galime pasiguosti, išpasakoti savo vargus ir skausmus kuriuos tenka patirti šioje švėtoje šalyje. Spauda ir šiandien mums yra geriausias draugas, mokytojas ir patarėjas, todėl ją turime pamylėti su ja susidraugauti. Liūdna mūsų spaudos vystymosi praetis, kovos ir kančios dėl jos laisvės geriausių Lietuvos sūnų, įpareigoja mus visus branginti ir gerbti spausdintą lietuvišką žodį.

Tad įžengdami į naujus savo gyvenimo metus, šias reikšmingas šimtmetes sukaktuves švėsdami, turime kuo daugiausia susidraugauti su spauda, kurį tik vienintėli tegali kiekvienam atkleisti įvairias šiu laikų gyvenimo paslaptys, kuri tik viena nuves mus švėtos taku į laimingą rytojų.

L. vis.

Neatsilik ir Tamsta!

Nes vienintėli mūsų kolonijos tautinės minties savaitinį laikraštį „LIETUVIS BRAZILIJŲ“ skaityti visi susi prate lietuviiai.

„Lietuvis Brazilijoj“ yra vienintėlis Brazilijos lietuvių laikraštis, kuriame atsispindi mūsų išsivijoje kultūrinis, visuomeninis ir ekonominis gyvenimas.

„Lietuvis Brazilijoj“ yra visai apolitinis, nes jam rūpi tik grinal lietuvių kolonijos moralis ir materialis gerbuvis „Lietuvis Brazilijoj“ yra pigiausias laikraštis, nes metams kaštuoja tik 10\$000; užsieniuose dvigubai.

Adresas: „Lietuvis Brazilijoj“ Caixa Postal, 1764, São Paulo,

T. Žiedas Nauji Metai.

Senus metus palydėję Laukliame Naujų, Gal nušvys pas mus atėję Laime ir džiaugsmu?..

O gal kančios ir vargello Je dar daugiau nelaimų? Ar iš bėdų ir duolaimių Jie mus išvaduos?.

Į Naujųjų Metų barą. Stokim su viltim, Skebtkim nedorybėms karą — Mylėkim širdim.

Būkim tikri tautos sūnūs Ir dirbkim visil Prašydės su Naujais Metais Ateitis šviesi.

Kronika.

„Atėtties“ vakarėlio įspūdžiai.

Mooca. Kalėdų pirmą dieną Liet. J. Klubas „Atėtties“ surengė Mokojeva karą su vaidinimais. Nors patalpa, tiesa, nepererdvi, bet publikos prisirinko labai apčiai. Vaidinama buvo taip pat neperblogiausia. Tik tvarka buvo visai negirtina: nurodymėti svečiams vietas ir šiaip palaikyti salėje laike vaidinimų tvarkai nebuvo kam. Bet ką gi pada rysi — juk tai pirmieji šios organizac-

Nė žodžio netardama ji surangė keletą pintinių, padarydama iš jų sėdėnes ir ruošė išeiti su savo draugėmis, kurios atnešė gamakus ir maistą. Jos pario gamakus prie stogo ramsčių, pa kūrė ugnį ir pastatė kelis molinius puodus su rauginta yuca, maišu, bananais ir laukinių židžių medum. Paskiau neiš tarusios nė žodžio išėjo iš namų, užleisdamos iš lapų pintą durų uždangalą.

Miss Astoraitė ir Meškutis liko vienudu. Tylėdami pro sienos plyšius sekė jiedu išėjusias mergaites. Paskiau staigiai pažvelgė į vieningą kitą — tik tas žvilgsnis buvo skirtingas, nes Meškutis pamatė visus amerikietės veido bruožus, o jo moskitų tinkleliu storai apsup tas veidas jau buvo nematomas.

„Mister Tartarin“, pra neko miss Astoraitė savo aiškiu vaikišku balsu, „man rodos, kad tamsta nėsi gyvullų varytojas“.

Ir kuriems galams ji to klausia, pamatė Meškutis ir paklaudė: „Why, miss Astor?“ — „Aš sakau tamstai atvirai, kad visų pirma don Estebanas privertė mane dėl to abejoti, o dabar aš pati įsitikinau. Tamsta su sene kalbėjai taip, kaip gyvullų varytojas ne galėtų kalbėti. Tamsta žina, jog aš ketėna tarmę blogai temoku, bet vis tik supratau, kad tamsta senę sužavėjai tokiais dalykais, apie kuriuos tegalėtų žinoti tik Kolumbijos koledžo profesorius arba senas inka“.

„Miss Astor“, atsakė Meškutis, „tamsta klysti ką aš toms boboms ple-

pėjau, tai buvo dalykai, kuriuos aš ger dėjau nuo savo draugų, kaučiuo rinkuju iš Paranatingos. Tie žmogukėčiai yra be galo kvaili, kaip tamsta pati matai man darant šopus su raketomis, ir aš turėjau tai sakyti, kad mūsų ne laimingas kritimas jų sąmonėj būtų susijęs su tiesioginiu mūsų atkeliavimu nuo saulės“.

„Man taip pat atrode tas reikalas svarbus“, pritarė miss Astoraitė.

„Taip, bet mūsų dieviška kilmė jų akyse yra smarkiai pašlijusi“, nusi juokė Meškutis, „ir mes turime dėti pastangas jai vėl atstatyti“. Tais žodžiais jis ištraukė iš puodo didoką bezdžionienos gabalą ir pradėjo jį aliuminijo lėkėtėj pašlustyti.

„Ką manei tamsta sakydamas, jog Bolsas dėl mūsų nelaimės nekaltas?“ staiga paklaudė miss Astoraitė.

Meškutis pastatė lėkėtę prie jos: „Please, miss Astor!“

„Ar tamsta negirdėjai mano klausimo?“

„Girdėjau, bet beždžioniena dabar tamstai turėtų būti daug svarbiau, negu tas klausimas“.

„Mister Tartarin, juk tamsta žina, kad aš esu ekspedicijos vadovė, todėl, kaip mano valdėnys turi į mano klausimus tuoj atsakyti“.

„Tai galėjai sakyti tik šiandien ryto, bet čia aikeanbenanasų vyrų namuose tamsta esi tik miss Astor, o aš mister Tartarin“.

„Shoking“, sušuko miss Astoraitė

ir vienu šuoliu atsirado prie durų, kurių uždangalą ji pakėlė. Tuo momentu prieš ją pasirodė dvi juodos būtybės. Ji atsitraukė. — „Ką tai reiškia? Ar mes esame belaisviai?“ — „Aš tai senai žinau“, atsakė Meškutis švelniau, „bet vis tik tamstai patariu beždžionienos paragauti. Nors kilnieji aikeanbenanasai ne sulig mano skoniu, bet virėjai jie neblogi“.

Miss Astoraitė drebėjo visu kūnu. Ir staiga Meškučio ausį pasiekė žinoma, cyplias ir atkaklus moteriškas balsas: „bet aš negaliu su tamsta drauge šiose namuose būti“.

— „C'que les aikeanbenanas ven lent, Dieu la vent“, atsakė Meškutis grauždamas beždžionės stabikaulį. „Aš čia nekaltas. Mėgink su tomis panelė mis paslaikinti“. Miss Astoraitė iš nauja pakėlė durų uždangalą, bet tuoj pasirodė dvi kėyžiškai sukeistos letys prieš angą. Tuoj ji ištraukė mazerį iš už durų, bet priokęs Meškutis staiga pakėlė vamzdį į viršų. „Mille donnerre!“ sušuko jis, „ką tai reiškia! Aš maniau tamstą norint Amazonės paslaptis ištir ti. Ar tamsta manai tam tikslui gerai daranti?“

Uždangalas nusileido ir miss Astoraitė palengva grįžo prie ugnies. Jos didelis šėšelis, lyg baidyklė, svyravo stogu ir sienomis. Paskiau, pavergta atsisėdo, pasidėjo ant suglaustų kelių aliuminijo lėkėtę ir suvalgė beždžionie not imotelį. Meškutis ją nematomai sekė. Tas jam tike. Paskiau ji nuvyniojo

nuo kojų bintus, nuslavė batukus, nu sivilko odinį apstaustą ir įlpo į aukščiau paristą gamaką. — „Aš ir nebe žinau, ko galiu iš tamstos po to viso laukti“, pasakė ji. „Paskutinė mano viltis ta, kad tamsta esi prancėzas ir iš tiesų moki moteriškę gerbti, ktoniškai už mane kalbė mano mazeris“.

„Mano prancūziškumu mažiau te siirem, kaip gaskoniškumu“, atsakė Meškutis.

„Jei tamsta taip kalbi, aš galiu manyti tamstą esant rusu ar lietuviu, nes tik tiedvi tautos žeminašai“, pasakė miss Astoraitė apsiklodama galvą tinklu nuo moskitų.

Meškutis sukando lūpą. Ta moterjėkė viršuje nesupranto, kaip ji įžeidė jį, ir jis matė reikalą tinkamai atsakyti.

„Kas taip aukštai mano apie save, tas turi tikėti dievą zebaotą arba Anglijos kalkių dievą“, atsakė jis.

(Bus daugiau)

cijos žingsniai. Ateityl rengėjai ir patys pamatys savo klaidas ir stengsis jų vengti. Bet tik yra noro ir pasiryžimo.

Tik man čia noris badaryti vieną kitą pastabą lankančiam tokius vakarus mūsų jaunimui, kuriam labai ir labai reik apgalvoti kur ir kaip elgtis; reikia gerbti save ir nepasirodyti tokiu neišauklėtu ir primityviu viešoje vietoje. Visiems man rodos turėtų būti aišku kiek darbo yra įdėjęs vaidintojas, ypač megejas, pasiruošdamas vaidinimui. Tuomi aš manau jis yra daug daugiau nusipelnęs, negu būti apmėtytam žaliais kiaušiniiais, kaip kad šiame vakarėlyje įvyko. Ir taip gali padaryti tik visai neišauklėji, žemiausio padarumo žmonės, kokių dar mūsų, vadinamos pažangiosios jaunuomenės tarpe, kartais pasitaiko.

Kai kas, gal, šį įvykį drįstų teisingai išrodinėdamas tam tikras priežastis, tačiau visiems turi būti aišku, kaip dieną, kad kokie nors asmeniškai pykčiai, bei noras greičiau pasiūkti, niekad negali būti rimtu pasiteisinimo argumentu. Mūsų jaunimui reikėtų visgi apie tai gerai pagalvoti. O vakarų rengėjams, geriau visai neišsileisti tokių begėdžių, ir šalinti juos iš savo tarpo!

M o k i e t i s.

Metinių proga.

Gruodžio mėn. 29 d. sueina lygiai metai, kaip São Paulo lietuvių kolonijos parapija susilaukė vargoninko p. J. Stankuno, kuris būdamas pilnas skais taus pasiryžimo ir energijos buvo pažadėjęs labai ir labai daug pasidarbuoti mūsų kolonijos dainos meno srityje. O to darbo mūsų kolonijoje labai ir labai daug. Dėja tik gal likimas mums tiek daug įvairių kliūčių, kad tą daug žadanti energija neteko pasinaudoti. Daugiausia tame kaltas tarpusavio nesugyvenimas, taip pat šalyje susidariusi ne rami situacija neleido pilnai parodyti p. J. Stankunui visų savo gabumų. Bet neverta dėl to nusiminti. Mūsų kolonijos visa ateitis dar priešaky. Ir todėl turime tikėtis, kad Gerb. p. Vargoninkas toliau turės galimybės pasvesti šiek tiek savo žinių ir triuso, mūsų kolonijos labai, ko jam nuo širdies linkėjama!

V. M e i r ū n a s.

AR JAU ATNAUJINAI PRE NUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE-NU IR ĮVAIRENYBIU!

Tulpės Žiedas.

Kodel?..

Vai kodel man širdį skauda, Vai kodel krutinėj audros, Vai kodel sesutė rauda, Ašarų ūpely maudos?

Kad kas širdį apmainytų Į kietą granito šmotą, Tik tada gal ji užmirštų Liūdesių ir skausmo plotą.

Man dabar ugnis krutinėj Vien tik skausmo žaibus skelia Nuo tos meilės begalinės Liūdesys tik širdį gelia.

Ir kodel gi nesukausto Šaltas ledas man širdies Gal tada tik ji neklaustų Ar ilgai ji taip kentės?

* * *

F. Č e m a r k a

ŪKININKAI... ŽEMDIRBIAI, NESNAUSKIM!

Daug laiko praėjo, daug vandens nutekėjo ligi mes lietuviai galų gale susipratome, kad svetimoje nepažįstamoje mums šalyje pasiekti savo gerbuvio galima, tik organizuotai. Todėl nebūkime liurbiais ir nelaukime specialaus pakvietimo prisidėti prie bendro darbo. L. U. Br. D. ja «Grūdas» šeimoje. Jeigu mes patys nesistengsime suburtomis jėgomis išrišti taip svarbų mums žemės ūkio kolonijos steigimo klausimą Brazilijoje, tai kas gi už mus apie tai pasirūpins?

Gėda ir prisipažinti, kad mes lietuviai, paskendę politikoje jieškome savo laimės, čia Brazilijoje, kur esame vienišais beteisiais, politiniame šalies gyvenime pilieciais.

Jeigu jau Lietuvoje ekonominiuose klausimuose gali rasti bendra platformą įvairių partijų nariai su labai ir labai skirtingomis ideologinėmis pažiūromis, tai kodel gi mes negalėtume šiame klausime susikalbėti, juo labiau, kad mes visi čia atvykome ne politikuoti, bet išimtinai su tikslu pagerinti savo ekonominį buvį. Todėl nebūkime pasyvūs, kai kiti dirba, laukdami ir žiūrėdami,

kas iš to darbo išeis, ypatingai dabar, kuomet «Grūdas» jau pradeda rodyti savo vaisius. O jo derliaus suėmimas priklauso nuo užtektino skaičiaus narių — darbininkų. Iš žemės apžiūrėjimui komisijos nario p. Šimbelio sužinota, kad tinkama vieta ž. ū. kolonijai jau yra surasta ir apžiūrėta. Apie tai sekantiame visuotiniame ūkininkų susižiavime bus daromas platesnis praėjimas.

Visuotiną susirinkimą manoma šaukti tuoj po Naujų Metų.

Kadangi tame susirinkime bus renkama ateinantiems metams nauja Valdyba, Pevizija Komisija ir kas labiausia, tai rementis statutui, tolimesnis D. jos veikimas bus koičiamas iš pamatų.

Ligi šiol svarbiausiu D. jos tikslu buvo būti kruvon kuodaugiausia norinčių kurtis žemės ūkyje, kad visapusiškai išaiškinus sau tą taip svarbų klausimą. Tolimesnis gi veikimas jau turės daugiau pasireikšti konkrečiais darbais numatytais statute t. y. reikalinga bus surasti kelius, kaip prie tos žemelės prieiti, kaip ją užvaldyti. Prie dabartinės bėpinigės galvosukis nemažas. Tode yra reikalinga kad susirinkimų daugiau galvų, tuomet galima bus ir pats reikalas geriau apsvarstyti. Į susirinkimą labai pageidautinas ne tik vien narių atsilankymas, bet ir naujų narių bei prjaučiančių kuoskaitlingiausias dalyvavimas.

Dauguma kalba, kad norinčių kurtis bendroje žemės ūkio kolonijoje, daug yra interiore, jie negali lankyti susirinkimų bet jie gali prisidėti prie bendro darbo. Būtų labai pageidautina, kad tokie asmenys apie tai praneštų savs sumanymus D. jos «Grūdas» Valdybai, bei daugiau išsirtų spaudoje.

Pranešimai.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10 kviečia:

- 1) Virbickienę — Juškevičiūtę, kil Pakurnio val. Kauno apskrities.
2) Ražaitienę Oną ir dukteris: Oną ir Elena.
3) Žeglaitis Selvinas.
4) Kliučuikas Lucijonas, kil. Alytaus apskr.
5) Žigara Juoza, Kauno apskr.
6) Gimbutą Stasj, Ukmergės apskr.

7) Varną Leonardą, Kovarskio m. Ukmergės apskr. užėiti į konsulatą arba nurodyti tikrą savo adresą.

Liet. Konsulatas.

S. P. Sporto S-gos «Lithuania» narių žiniai.

Visi Sporto S-gos «Lithuania» nariai kviečiami atsilankyti į visuotiną, metinį Sporto S-gos narių susirinkimą, kuris įvyks 1933 m. sausio mėn. 6 dien 7 val. vak.

Prašoma atsilankyti kuoskaitlingiausiai, būs svarstoma svarbus klausimai tolimesniam S-gos veikimui.

Sporto S-gos «Lithuania» Valdyba.

Šiuo pranešama Liet. Dainos — Meno draugijos «Viltis» nariams, kad sausio 4 d. 1933 metų, 8 val. vak. Lietuvių namų salėje, r. Bandeirantes, 92 įvyksta draugijos metinis susirinkimas. Dienotvarkėje daug labai svarbių klausimų, būtent: metinė apyskaita, valdybos ir revizijos kom. rinkimas, tolimesnio d. jos veikimo nustatymas ir t. p. Visus narius prašoma dalyvauti ir susirinkti punktualiai nustatytu laiku.

Valdyba.

ŪKININKAMS PRANEŠAMA,

kad 8 d. sausio 1933 met. 2 v. p.p. Rua Bandeirantes, 92, šaukiamas Liet. ūk. Br. D. jos «Grūdas» eilinis visuotinis susirinkimas. Bus svarstomas labai svarbus reikalai. Visų narių atsilankymas būtinas.

V a l d y b a.

1933 metų sausio mėn. 8 dien. sekmadienį, tuoj po pamaldų šv. Antono bažnyčios salėje, įvyksta São Paulo L. R. K. šv. Juozapo Bendruomenės metinis narių susirinkimas. Susirinkime bus svarstoma labai svarbus klausimai todėl visus narius ir prijaučiančius prašome kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Klebonas.

Nuoširdžiai prašoma visus paėmusius iš vila Anastasijos Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pradžios mokyklos, knygyno skaityti knygas iki sausio mėn. 5 dien. grąžinti tos mokyklos mokytojui r. Camecau, 75.

Knygyno vedėjas.

Surengė A. MAJUS.

Colligido por A. MAJUS.

(tąsa X.)

Afiado, aštrus, smailas, pagalastas.
Afidor, smalintojas, galastojas, tokintojas.
Afidalgado, bajoriskas, garbingas, garsus.
Afidalgar, kilninti, paversti bajoru, garbinti.
Afiguração, sužiedimas, padirbimas, įvaizdinimas.
Afigurado, adj. sužiestas, padirbtas, įvaizdintas.
Afigurar, v. žiesti, dirbti, atvaizduoti.
Afilado, adj. smailas, aštrus, plonas.
Afilar, v. smailinti, aštrinti, siundyti, piudyti šunis; — se, išsitempti, išsitiesti.
Afilhado, m. krikšto sūnus, auklėtinis.
Afirm, conj. kád, idant.
Afinação, s. f. nudailinimas, patobulinimas; valymas (metalo); suderinimas (stygų).
Afinado, adj. nudailintas; patobulintas; nuvalytas (metalinis daiktas), suderintas (stygų instrumentas).
Afinador, s. m. valytojas (metalo), stygų derintojas; kamertonas.
Afinal, interj. pagalias, galutinai.
Afinamento, m. valymas (metalo); derinimas (stygų).
Afinar, v. valyti, tobulinti, derinti.
Afinco, m. užsispyrimas, smarkumas.
Afiveira, v. užsegti, sukabinti (kab

lelius).
Afocinhar, v. suduoti, (snukiui, nosim, snapu); pavirsti nosim į žemę.
Afoliar, v. išpūsti, iškelti raukšles; — se, pūstis, keltis.
Afogadamento, adv. paskubom, uždusdamas.
Afogadiço, adj. trokštąs, troškimas, skubus.
Afogadilho, m. skuba, skubumas.
Afogado, adg. nutroškęs; uždusęs; ankštas; vestido —, smaugiamas, (ankštas apie kaklą) drabužis; — de dividas, skolų spaudžiamas. s. m. skenduoelis, prigėrelis.
Afogar, v. paskandinti, nutroškinti, pasmaugti; fig. spausti, kankinti.
Afogo, m. užtroškimas, pasmaugimas, nuskendimas.
Afoguear, v. uždegti, nukaisti, parauti; apsvaigti.
Afoitar, v. drąsinti, girti, skatinti.
Afoiteza, f. drąsa, narsumas, įžulumas.
Afoito, adj. drąsus, narsus, įžulus.
Afolhar, v. skaldyti, trunkyti.
Afora, adv. be, apart, beto, šalia.
Aforado, adj. išnuomotas.
Aforador, s. m. nuomininkas.
Aforamento, m. nuoma.
Aforar, v. nuomotuoti, išnuomotuoti.
Aformosear, v. papušti, pagražinti.
Aforquilar, v. dvišakiais ramščiais (šakėmis) remti.
Aforrar, v. martinti, penėti; taupyti; A

atleisti (vergą); — se, atsilyginti, atsiteisti.
Afortunadamente, adv. laimingai.
Afortunar, v. padaryti laimingą, palaiminti, praturtinti.
Afrancezadamente, adv. prancūziškai; taip, kaip prancūzai.
Afrancezar, v. prancūzinti.
Afriguezado, adj. gausiai lankomas, turis daug klientų.
Afriguezazar, v. duoti klientų; — se pasirūpinti klientų.
Afrouzadamente, adv. silpnai, bejėgiškai.
Afrouzamento, m. silpnumas, bejėgiškumas.
Afrouxar, v. nuvarginti, paversti bejėgiu.
Afroutar, v. nuvaryti, nubaidyti, nuvyti šalin.
Afundar, v. nugramzdinti, paskandinti.
Afunilado, adj. piltuvo pavidalo, piltuviškas.
Afunilar, v. daryti piltuvo pavidalo.
Afurbar, v. sekti pėdomis, sekti; ieškoti.
Afusar, v. daryti verpstės pavidalo.
Agachar, v. slėptis; — se, tūptis, sėstis.
Agadanhar, v. pagrobti, išplėsti; pavogti.
Agaladura, f. galonų apvadžiojimas, galonai.
Agaloar, v. apvadžioti (apsiūti) ga-

lonu.
Agarrado, adj. sučiuptas, nutvertas (už rankos, už apikaklės); fig. apgalvėtinas, menkas.
Agarrar, v. sučiupti, nutverti; — se, laikyti.
Agarrochar, v. akinti, skatinti.
Agarruchar, v. su bloku (sklidžiais) pritraukti.
Agasalhar, v. priimti, priglausti.
Agasalho, m. priėmimas, prieglauda.
Agastadiço, adj. sužadintas, supykintas.
Agastamento, m. pyktis, ūpas, tūžba.
Agastar, v. supykinti, užrūstinti, įtūžbinti.
Agata, f. agatas, (brangakamnis).
Agatanhar, v. draskyti, krapšyti, grandyti.
Ageitadamente, adv. patogiai, tinkamai.
Ageitar, v. patogiai taisyti, pritaikinti.
Agencia, f. agentūra, biūras, veikimas.
Agenciar, v. veikti remti.
Agencioso, adj. veiklus, darbštus.
Agenda, f. agenda, bažnytinė knyga, pastabų knyga, pastabų kalendorius.
Agente, adj. darbštus, veiklus; s. a. agentas, tarpininkas.
Agglomeração, s. f. sukrovimas, prikrovimas, sutelkimas.
Aglomerar, v. sukrauti, prikrauti. (b.d.)

Pranešimai

Mokiečiai ar zinote?

Kad išvengti įvairių netikslumų ir turėti patogų, bei garantuotą laikų gavimą; Kad jusų laiškausi neslėptų po įvairius restoranus, visi lietuviai gyvenantieji „Alto da Mooca“ gali naudotis „Dr. V. Kudirkos“ pr. mokyklos pašto dėžute, tik už 1½ milreiso visiems metams.

Kas nori tuo patogumu naudotis praneša iš anksto mokyklos vedėjui: Rua Oratorio 53.

Mokyklos valdyba

D. L. K. Vytauto vardo lietuvių prad. mokykla, Villa Bello per Naujus Metus, t. y. 1933 m. sausio 1 d. mokyklos name ruošia vaikams eglutę su vaidinimu, dainomis, deklamacijomis ir laidimais.

Kas norėtų su vaikučiais sykiu pasidžiaugti, maloniai prašome atsilankyti.

Pradžią val. po pietų.

Mokyklos vedėja.

Vyskupo M. Valančiaus vardo lietuvių prad. mokykla per Naujus Metus, nuo 3 val. iki 7 val. vakaro ruošia savo patalpoje r. Bandeirantes, 92 vaikams eglutę. Bus suvaidinta scenos vaidyba - „Kalėdų išvakarėse“. Apart to bus dainos, deklamacijos ir žaidimai.

Kalėdų senelis vaikučiams padalins dovanėlių.

Įėjimas visiems veltui.

Mokytoja.

SPORTININKŲ ŽINIAI.

Ping pongo treniruotės įvyksta antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 7,30 val. iki 10 val. v.

Gimnastikos pratimai įvyksta, pirmadieniais trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 val. iki 10 val. v.

Sporto vedėjas.

Šiuo turime pranešti skaitančios visuomenės žinjai, kad švenčių proga, vieša skaitykla, Lietuvių name r. Bandeirantes, 92. per Kalėdų šventes bus uždaryta. Po švenčių veiks tokia pat tvarka, kaip iki šiol veikė.

Administracija.

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Moko, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

PINIGŲ KURSAS.

Litas	---	1\$6.00
Prancūzų frankas	---	538
Vok. markė	---	3\$251
Ital. lira	---	\$698
Doleris	---	13\$310
Oranvajaus pezas	---	6\$511
Argentinos pezas	---	3\$526
Anglų svaras	---	47\$485
Lenkų	---	1\$810

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“, įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) S Ą o P a u l o.

Geriausia ir patogiausia skelbtis

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

Jau trys metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvių. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmojoje lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 4-ius metus „Lietuvis Brazilijoje“ žada ir gi savo skaitytojams tiekti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad „Liet. Brazilijoje“ yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kaituoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny - metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

RŪKANTIEJI!

Turite suprasti, kaip sveika ir malonu yra rūkyti papirosai su vata pagamintomis gilzėmis. Vata apvalo dūmą nuo nikotino ir kitų kenksmingų žmogaus organizmui priemaišų.

Geriausias tos rūšies gilzes galite gauti tik pas mus ir už labai pigią kainą: 100 št. 600 rs. 1000 št. 4\$500. Papirosams kiminti mašinėles 1\$000; geriausio Paryžiaus rūkomo poperio 100 knygučių pakelis 12\$000. Siunčiame ir į interiorą. Pamėginkite ir išitinkinsite!

CASA GENI

SÃO PAULO

Rua São Caetano, 208

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 - 12 v. ryt. ir 2 - 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4 0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v.

Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių

Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

SKAITYKITE IR PLATINKITE

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKuose.

Per „Mūsų Vilnių“ i sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eity kas 10 dienų gražus didelio formato, yra tik vienas žurnalas „MŪSU VILNIUS“. „MŪSU VILNIUS“ gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

„MŪSU VILNIUS“ punktualus žurnalas. Jis pasirodo kiekvieną 10, 20 ir 30 dieną kiekvieno mėnesio.

„MŪSU VILNIUJE“ bendradarbiauja žymesnieji lietuvių publicistai, rašytojai, poetai. Redaguoja V. Uždavinsys.

„MŪSU VILNIUS“ eina tvirtais žingsniais šeštus metus. Jame rasite gražiausias medžiagas, gražiausių streipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

„MŪSU VILNIUS“ pigus žurnalas. Metams kainuoja 5 litai, pusmečiui - 3 litai. Užsieniuose - 15 litų metams.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Raykite šiuo adresu: Kaunas Duonelaičio g. 9a. Telf. 1088.

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiektis tik agencija

„HAMBURGO“

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpiama šamados iš Europos į Braziliją. Par duodama žemė sklypais ir alkeriais mieste ir provincijoje.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-go S-ta Ephigenia 13, Tel. 4-1152. Caixa postal 3272.

Atidaryta kasdien nuo 8 - 6½ v. v. Šventadi. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

VISI!

VISI!

Seni, jauni, dideli ir maži ruoškitės į Dr. Vinco Kudirkos vardo liet. pradž. mokykl. rengiamą š. m. sausio mėn 21 d. (šeštadienį) italų salėj Rua da Mooca, 508

SPEKTAKLI--VAKARA

Programoje: «Miško kertelė» 3jų veik. vaizdelis, statomas pirmą kartą (Sào Paule, dainos ir deklamacijos. Programą išpildys šios mokyklos mokiniai. Vėliau: suaugusiems šokiai, žaislai, paštas ir t. t. Mokiečius ir kitų rajonų lietuvius prašome koskaitlingiausia atsilankyti. Pradžia 8 v. vak., pabaiga 4 val. ryto.

Tėvų K tas.

Kas nori suprasti moderninį Lietuvos ir užsienio gyvenimą, kas nori žinoti naujausias žinias iš literatūros, meno mokslo ir visuomenės gyvenimo?

Kas nori matyti naujausių meno kūrinių reprodukcijas ir geriausių mūsų fotografų vaizdus? —

Tas turi užsiprenumeruoti ir skaityti literatūros, meno, mokslo visuomenės, kino ir sporto iliustruotą savaitinį žurnalą

„Naujaja Romuva“

«Naujaja Romuva» redaguoja J. Kelutis.

Metams ji kaštuoja tik 24 lit., moksleiviams 25% nuolaidos, t. y. 16 lit., pusei metų — 9 lit.

Visi, kurie norite tapti inteligentais ir kurie mylite gyvenimą, — prenumerokite šį žurnalą. Jei vienas neišgalite jo išsirašyti, tai du, trys susidėję, tą padarysite.

Kas surinks 6 «N. Romuvos» prenumeratorius — septintą gaus veltui.

Be to, kas užsisakys «N. Romuva» 1933 metams iki 1934. I/1 d., tie gaus žinomo dailininko A. Šepelio gražų ir didelį D. L. K. Kęstučio paveikslą.

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

«N. Romuvos» Administracija, Kaunas, Laisvės al. 31 b. Lithuania.

VILNIUS=mūsų širdis

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS | PIETUS

IŠ SANTOS | EUROPA

Lipari — — C. P. 27	Gruodžio	Lipari — — C. R. 12	Sausio
Eube'e — — C. R. 13	Sausio	Eube'e — — C. R. 30	Sausio
		Groix — — C. R. 9	Vasario

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTA I:

S. PAULO

SANTOS

Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

Cia Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

Ivairenybės

Pasto dėžutė

Kas greičiau išmoksta — vaikas ar suaugęs.

Paprastai yra manoma, kad vaikai mokinaisi ir išmoksta greičiau negu suaugę žmonės. Tačiau šita nuomonė, kaip tvirtina Kolumbijos universiteto profesorius Edvardas Thorndike, esanti klaidinga. Prof. Thorndike darė tyrimus su vaikų ir suaugusių grupėmis, kurios mokinosi svetimų kalbas, ir patyrė štai ką.

Mokiniai nuo 9 iki 18 metų amžiaus, besimokydami geroj mokykloj ir turėdami dvigubai daugiau pamokų, tik perpus tiek išmoko, kaip suaugusių žmonių grupė, kurioj buvo vyjų virš 35 metų amžiaus. Jaunesnių 9 — 11 metų amžiaus mokinių grupė parodžiusi dar menkesnę pažangą, nors toj grupėj buvo surinkti labai gabūs vaikai.

Pasiremdamas savo tyrinėjimais prof. Thorndike priėjo išvados, kad kalbų mokslė suaugę žmonės, tarp 20 ir 40 metų amžiaus, daro didesnę pažangą ir sparčiau išmoksta negu jaunuoliai.

Ką jaučia žmogus mirdamas.

Prieš kelias dienas Bucharesto universiteto anatomikume buvo padarytas staubingas mėginimas. Medicinos profesorius Dimitresku ir vienas iš jo mokinių savo kolegų profesorių ir studentų buvo pakarti. Tai buvo padaryta moksliais tikslais.

Mokslininkas ir studentas panorėjo ant savęs patirti mirties jausmą. Programa buvo nustatyta iš anksto. Anatomikume salėje pastatė dvi karterves. Kada ant savo noru norinčiųjų būti pakartais buvo užnertos kilpos ant kaklo, salė buvo pilnutėlė žmonių. Iš anksto buvo sutarta, jog virvės bus perplautos tik tuomet, kada pas pakaruoklius prasidės mirties konvulsijos.

Programa buvo įvykdyta tiksliai. Kada pakartuosius nuėmė nuo kartuvių jie turėjo labai mažą gyvybės žymių. Gydytojai atgaivino juos ir sugrąžino sąmonę.

— Tik spėjo kilpa užsiveržti, — pasakoja pakartasis profesorius, — man akyse pasirodė skaisčiai šviesa, o ausyse pasigirdo triukšmas, lyg visai tie manim būtų trenkęs perkūnas. Po to aš nustojau sąmonės ir pabudau tik atgal vintas.

Studentas buvo apklaustas skyrium, bet jis nupasakojo lygiai tuos pačius pojūčius ką ir profesorius.

Sala, kurioje nėra mokesčių, nusi-kaltimų ir skurdo.

Kelių valandų kelionės atstume nuo Southampton'o dar iki šių dienų yra maža feodalinė valstybėlė, turinti apie 500 gyventojų. Tai yra graži Sark'o sala. Ją neapribotai valdo ponas Hathaway, turintis seną «Dame de l'Île de Sercey et Dependences» titulą. Parlamantas ir vyriausybė negali susirinkti be valdovės ar jos atstovo žinios. Ji turi taip pat veto teisę. Saloje nėra nei mokesčių, nei policijos, nei nusikaltimų, nei skurdo. Valdovė turi teisę padidinti «paukščių taksą» t. y. mokesnį, kurs sumokama gyvomis vištomis.

Redakcijoj yra laiškal:

A Dukavičius, V. Jankauskalis, S. Gėruis, V. Bučinskas, A. Baubinis, V. Šeškui, I. Biveinis, J. Velička, J. Masiūliui, A. Babalauskas, L. Kunca, J. Tininiui, A. Daunys, B. Zautra, A. Janišonis, M. Ratens, J. Vaikšnorui, J. Mackevičius, I. Peškaitis, K. Šilumba, J. Baužui, M. Šukys, P. Eišmontas, J. Masiūliui, J. Povilavičiui, V. Matulevičiui, P. Kareivai, K. Bacevičiui, M. Škadiui, V. Smalinskiui, S. Erslav, M. Laučienė, J. Maciulevičiui, J. Kalina, A. Grauzinis.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

TIK atsilankę 31 d. gruodžio mėn. š. m. į RUA DIAS LEME 58, Mokeje «Ateities» klubo rengiama vakarą linksmam sutiksime Naujus Metus. Tat nepraleiskit progos.

Kl. «Ateities» Valdyba.

«LIET. BRAZIL.» SKAITYTOJAMS.

Maloniai prašau visus ėmusius iš manęs laikrėtį «Lietuvis Brazilijoje» skolą, greičiausiu laiku atsilyginti, nes aš metams pasibaigja turiu atsiskaičyti su laikraščio redakcija.

Laikraščių platintojas.

Aleksandras Bumblys.

BROLI-LIETUVI

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti «LIETVIS BRAZILIJOS» prenumeratą 1933 metams.

Netilkęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir patarėjo.

Be vadovės niekas negali turėti kaltų. Žemės nuosavybės negalima perleisti kam norima. Jei nepalieka įpėdinių iki penktos giminytės kartos, tai palikimas pereina valdovei. Ji viena tegali laikyti balandžių. Saloj pašalinai automobiliai. Bet ir josios kaip moters teisės yra aprėžtos. Viename interviu p. Hathaway pasakė: «Kadangi nėra jokių nuostatų, reguliuojančių išteklėjusios moters nuosavybės teisę, tai nėra aš ir esu neapribota valdovė, aš negaliu pasirašyti jokio juridinio akto. Be mano turi būti ir mano vyro parašas. Vargšas vyras, jis atsako taip pat ir už visas skolas, kurias aš padarau.

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laių išėjimas į Europą	
Siqu. Campos	12. 1 33
Eglantier	13. 1 33
Olympier	28. 1 33

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išsivystė klausymais. Negalintiems atvykti į Sào Paule į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigo darbas, taisyklomis garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banko. Kalbame lietuviškai įstaigo atidarymas kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

